Ankenævnet for Forsikring

904/12-5

Den 3. december 2012 blev i sag nr. 82.660:

xxxxx xxxxx xxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har firmapensionsordning med dækning ved tab af erhvervsevne i PFA Pension. Hun klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at udbetale forsikringsydelse ved tab af erhvervsevne svarende til 60 % af den præmiebærende gage.

Selskabet har bevilget klageren præmiefritagelse og udbetaling af forsikringsydelse svarende til 40 % af den præmiebærende gage. Selskabet har afvist at udbetale forsikringsydelse svarende til 60 % under henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne allerede var nedsat i dækningsberettigende grad inden den 1/7 2009, hvor dækningen ved nedsat erhvervsevne blev forhøjet fra 40 til 60 % af den præmiebærende gage. Selskabet har desuden gjort gældende, at klageren i forbindelse med forhøjelsen af dækningen ved grov uagtsomhed har tilsidesat sin pligt til at afgive relevante oplysninger, jf. forsikringsaftalelovens § 7.

Forsikringen giver efter det oplyste ret til præmiefritagelse og udbetaling af hel forsikringsydelse ved et generelt erhvervsevnetab på mindst halvdelen.

Klageren er født i 1969. Hun er oprindelig uddannet butiksassistent og har taget lederaspirantuddannelse. Hun er desuden uddannet akademiøkonom, ligesom hun har uddannelse inden for projektledelse. Hun har ikke været i arbejde siden begyndelsen af

august 2009, hvor hun blev sygemeldt fra sin stilling som konsulent i it-branchen pga. kronisk smertesyndrom opstået efter bækkenløsning. Hun har fået bevilget offentlig førtidspension med virkning fra den 1/11 2010.

Klagerens advokat har i klagebrev af 1/6 2012 til nævnet bl.a. anført:

"Der er imellem parterne enighed om, at min klients erhvervsevne er nedsat til mellem 1/2 og 1/3, og at min klient derfor har ret til udbetaling og præmiefritagelse som følge af den kroniske smertetilstand fra bækkenregionen, der har medført tilkendelse af førtidspension.

Min klients erhvervsforløb fremgår af Arbejdsmedicinsk visitationskonsultation af 2. januar 2012 fra Previa Sundhed, der vedlægges som sagens **bilag ...**

Som det fremgår heraf, blev min klient i 2008 ansat som projektleder/konsulent hos ..., hvor min klient skulle stå for projektledelsen i forbindelse med opbygning af IT-systemer på hospitaler, herunder implementering af koordinerende platforme.

I forbindelse med ansættelsen blev min klient omfattet af firmaets pensionsordning hos PFA Pension.

I forbindelse med optagelsen i firmaets pensionsordning skulle min klient ikke afgive helbredsmæssige oplysninger, og dækning ved tab af erhvervsevne blev i første omgang fastsat til 40 %.

Først i forsommeren 2009 blev min klient tilbudt et møde med selskabets pensionsrådgiver, og i den forbindelse blev dækningen ved tab af erhvervsevne/invaliditet ændret til 60 % pr. 1. juli 2009.

Som det fremgår af vedlagte pensionsbevis (uddrag af policenummer ... udskrift nr. 3, side 1), der vedlægges som **bilag ...**, udgjorde dækningen ved invaliditet pr. 1. juli 2009 40 % i henhold til den solidariske invalidepension samt 20 % i henhold til den individuelle tegnede ordning, i alt 60 %.

På side 2 blev det anført, at forbeholdet for dækning ved invaliditet/tab af erhvervsevne gælder, *'hvis din erhvervsevne allerede inden den 1. februar 2009 var nedsat på grund af sygdom eller ulykke, som beskrevet i din police og dine betingelser'.*

PFA Pension har nu afvist at udbetale i henhold til dækningen på 60 %, idet pensionsselskabet anfører, at min klients erhvervsevne allerede inden den 1. juli 2009 var nedsat i dækningsberettiget grad, hvilket må svare til mindst halvdelen, og selskabet mener derfor ikke, at min klient var berettiget til at hæve sine dækninger fra 40 % til 60 %.
...
Som det fremgår af ovennævnte materiale, har PFA Pension anerkendt, at min klients erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad svarende til mindst halvdelen fra det tidspunkt, hvor min klients løn ophørte på grund af opsigelse.

Det er imidlertid ikke korrekt, at erhvervsevnen allerede var nedsat med mindst halvdelen inden 1. juli 2009.

3. 82.660

Det er korrekt, at min klient allerede på dette tidspunkt led af vedvarende og udtalte lænderyg- og bækkengener, der konstant var til stede.

Det er også korrekt, at min klient i juni 2009 forespurgte til deltidssygemelding og fik oplyst, at dette var en god idé.

Det er imidlertid ikke angivet, hvor mange timer en deltidssygemelding eventuelt skulle vedrøre.

Faktum er imidlertid også, at deltidssygemeldingen ikke blev iværksat, da min klient havde meget svært ved at tage denne beslutning, da hun ikke ønskede en egentlig sygemelding.

Selvom det således er utvivlsomt, at min klient allerede havde gener i betydelig grad inden den 1. juli 2009, bestrides det, at erhvervsevnen på dette tidspunkt var varigt nedsat med mindst halvdelen svarende til den dækningsberettigende grad.

Dette må da også vurderes ud fra, at pensionsselskabet under ingen omstændigheder ville have anerkendt en anmodning om udbetaling på dette tidspunkt, såfremt selskabet var blevet anmodet herom.

Selskabernes praksis og til dels også Ankenævnet for Forsikrings praksis viser med al tydelighed, at den blotte tilstedeværelse af betydelige gener ikke er tilstrækkeligt til at dokumentere, at erhvervsevnen er nedsat med mindst halvdelen, såfremt der ikke foreligger en faktisk sygemelding på mindst halvtid.

Der foreligger således også flere afgørelser fra Ankenævnet for Forsikring, hvor Ankenævnet for Forsikring ikke anerkender, at erhvervsevnen er nedsat med mindst halvdelen, uagtet at de pågældende forsikringstagere er fuldtidssygemeldte og i visse tilfælde tilkendt førtidspension.

I perioden frem til 1. juli 2009 arbejdede min klient således fortsat på fuld tid uagtet de betydelige gener, og set ud fra en juridisk betragtning kan erhvervsevnen derfor ikke betragtes som varigt nedsat med mindst halvdelen på dette tidspunkt

Da udvidelsen af dækningen fra 40 til 60 % først skete i forsommeren 2009, da selskabets pensionsrådgiver ikke havde tid til at afholde møde med min klient tidligere, samt da min klient heller ikke i forbindelse med udvidelsen af pensionsordningen skulle afgive helbredsmæssige eller andre oplysninger, er PFA Pension juridisk bundet af den indgåede aftale om betaling af invaliditetsydelse svarende til 60 % i det foreliggende tilfælde."

Heroverfor har selskabet i brev af 9/7 2012 til nævnet bl.a. anført:

"**Sagsfremstilling**
Forsikrede bliver i forbindelse med sin ansættelse hos ... pr. 1. februar 2009 omfattet af selskabets obligatoriske pensionsforsikringsordning.

Policen bliver oprettet med basisdækninger, herunder blandt andet dækning ved nedsat erhvervsevne på 40 % af den præmiebærende gage.
...
I forbindelse med rådgivningssamtale anmoder forsikrede ved blanket af 12. juni 2009 om forhøjelse af dækning ved nedsat erhvervsevne fra 40 til 60 % af den præmiebærende gage. Det er i blanketten anført, at afgivelse af helbredsoplysninger ikke er nødvendig.

...
Efterfølgende fremsendes nyt uddrag af policen med virkning pr. 1. juli 2009.
...
Ved ansøgning modtaget af PFA Pension den 7. december 2009 ansøger forsikrede om udbetaling ved nedsat erhvervsevne (bilag ...). Det fremgår af ansøgningen, at hun har været sygemeldt siden den 7. august 2009, og at hun ingen reelle arbejdsfunktioner kan udføre.

Til brug for behandling af ansøgningen er indhentet og modtaget diverse lægelige og kommunale oplysninger.
...
Ved afgørelse af 12. marts 2012 tilkendes forsikrede udbetaling ved nedsat erhvervsevne.
...
Ved afgørelse af 12. april 2012 fastholdes det, at forsikrede er berettiget til udbetaling af forsikringsydelse svarende til 40 % af den præmiebærende gage (bilag ...).

PFA Pensions begrundelse for at fastholde afgørelsen
Ved vurdering af, at forsikrede ikke er berettiget til forhøjelse af forsikringsdækning ved nedsat erhvervsevne lægger PFA Pension vægt på, at forsikrede lider af følger efter bækkenløsning i forbindelse med graviditeter i form af smerter i lænden og bækken.

Det bemærkes, at smerterne er opstået i forbindelse med graviditeter for nu 11-14 år siden og har varet siden da og tilsyneladende er tiltaget i en sådan grad, at forsikrede ser sig ude af stand til at varetage arbejde, dette dog uden påviselig grund eller tydelig udløsende faktor.

Det fremgår af sagens akter, at forsikrede har haft et hårdt og stressende arbejdsliv, som forsikrede umiddelbart har trivedes med - med smerter, - men hvor forsikrede har været i stand til at undertrykke disse.

PFA Pension lægger vægt på, at forsikrede til sin læge har oplyst, at sygdommen opstod i april måned 2009, hvorefter forsikrede søgte læge i maj måned 2009, og at der iværksættes behandling i juni måned 2009. PFA Pension bemærker, at forsikrede samtidig med, at behandling iværksættes, anmoder om forhøjelse af sin dækning ved nedsat erhvervsevne.

Det er PFA Pensions opfattelse, at forsikrede allerede på dette tidspunkt har oplevet så svære smerter, at hun måtte søge lægehjælp, og at forsikrede relativt hurtigt efter iværksættelse af udredningsforløb - og forhøjelse af forsikringsdækninger - blev sygemeldt for aldrig siden at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

PFA Pension bemærker, at forsikrede den 18. maj 2009 angiver at have tiltagende smerter fra lænden og bækkenet særligt i venstre side. Forsikrede angiver at have så ondt, at hun har svært ved at vende sig i sengen om natten og har svært ved at stige ind og ud af bilen. Rheumatolog bemærker den 17. juni 2009, at forsikredes gang er præget af smerter, at forsikrede er instabil og at forsikrede har svært ved komme op fra stolen og i gang.

Det er PFA Pensions vurdering, at de beskrevne gener ikke kan forenes med forsikredes tidligere, meget krævende og stressende job. Forsikrede synes at have været af samme opfattelse. Allerede den 23. juni 2009 retter hun således henvendelse til sin praktiserende læge med overvejelse om deltidssygemelding, hvilket lægen finder en god idé. På trods af dette bliver forsikrede ikke sygemeldt, men tager i stedet på ferie, hvorefter hun tager beslutningen om at sygemelde sig - ikke blot deltids, men fuldtids - pr. 4. august 2009.

5. 82.660

Det er PFA Pensions opfattelse, at sygemeldingen i det konkrete tilfælde er af mindre betydning i forhold til, hvornår erhvervsevnen vurderes at være nedsat, da forsikredes advokat i klagen har anført, at grunden til, at sygemelding ikke blev iværksat tidligere, var, at forsikrede havde svært ved at tage denne beslutning og ikke ønskede sygemelding.

Det er således PFA Pensions opfattelse, at sygemeldingstidspunktet lige så godt kunne have været et tidligere tidspunkt. Denne vurdering bekræftes endvidere af, at der ikke er lægelig dokumentation for, at forsikredes sygemelding i august skyldtes en forværring af hendes helbredstilstand.

Forsikredes advokat bekræfter desuden i klagen til ankenævnet, at forsikrede allerede i juni 2009 '*led af vedvarende og udtalte lænderyg- og bækkengener, der konstant var til stede'.*

Det er PFA Pensions opfattelse, at forsikrede, har en forpligtelse til loyalt at oplyse om helbredsmæssige forhold, der vurderes at være af væsentlig betydning for selskabets antagelse af forsikringen, uanset om selskabet direkte beder herom.

Forsikringsaftalelovens § 7 regulerer forsikringstagerens pligt til af egen drift at give de oplysninger, der er af væsentlig betydning for selskabet. Bestemmelsen gør sig gældende i de situationer, hvor forsikringstageren ikke er omfattet af en svarpligt, dvs. hvor der, ligesom i forsikredes situation, ikke er et krav om udfyldelse af en forsikringserklæring/helbredserklæring.

Det er således PFA Pensions opfattelse, at det må have stået forsikrede klart, at oplysningerne om konstante og udtalte bækken- og lændesmerterne, der nedsætter erhvervsevnen i et omfang, der har ført til en fuldtidssygemelding var af betydning for selskabets vurdering af mulighed for at forhøje dækninger ved nedsat erhvervsevne.

Det er i øvrigt PFA Pensions opfattelse, at det må betegnes som groft uagtsomt, at forsikrede bevidst undlod at oplyse om sine helbredsmæssige vanskeligheder i forbindelse med anmodning om forhøjelse af forsikringsdækningen, og at selskabet med henvisning til forsikringsaftalelovens § 7 derfor er fri for ansvar.

Det er ligeledes PFA Pensions opfattelse, at det er uden betydning, at den egentlige forsikringsbegivenhed endnu ikke var indtrådt på det tidspunkt, hvor forhøjelsen trådte i kraft, som følge af, at forsikrede fortsat oppebar fuld løn fra sin daværende arbejdsgiver. Det er PFA Pensions opfattelse, at det som udgangspunkt bare er et spørgsmål om tid, hvornår den indtjeningsmæssige erhvervsevne (i denne situation løn) nedsættes i dækningsberettiget grad, når den helbredsmæssige erhvervsevne allerede er nedsat i sådan et omfang. Vi skal henvise til ankenævnets kendelse af 14. maj 2012 i sag 81.210, hvor ankenævnet afgjorde, at selskabet var fri for ansvar, jf. forsikringsaftalelovens § 7, selvom den egentlige forsikringsbegivenhed endnu ikke var indtrådt på det tidspunkt, hvor selskabet indgik en forsikringsaftale med klageren.

Konklusion
Det er PFA Pensions opfattelse, at forsikredes erhvervsevne allerede inden anmodning om forhøjelse af forsikringsdækning ved nedsat erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen, at forsikrede har undladt at afgive relevante oplysninger om sin betydelige helbredsmæssige erhvervsevnenedsættelse, og at forsikrede af disse grunde ikke er berettiget til forhøjelse af dækning ved nedsat erhvervsevne."

6. 82.660

Hertil har klagerens advokat i brev af 16/8 2012 til nævnet bemærket:

"Som tidligere oplyst er det ikke bestridt, at min klient allerede i foråret 2009 havde betydelige gener, og at hun den 23. juni 2009 drøftede en deltidssygemelding med sin praktiserende læge.

Samtidig besluttede min klient dog, at hun ikke skulle sygemeldes.

Der er derfor ikke grundlag for at antage, at min klients erhvervsevne allerede inden 1. juli 2009 var nedsat med mindst halvdelen.

PFA Pension gør gældende, at det må betegnes som groft uagtsomt, at min klient bevidst undlod at oplyse om sine helbredsmæssige vanskeligheder i forbindelse med anmodningen om forhøjelse af forsikringsdækningen.

Det skal i den forbindelse bemærkes, som fremhævet af PFA Pension, at min klient havde haft de betydelige gener i ca. 10 år på daværende tidspunkt, uden at dette havde forhindret hende i at bestride højtlønnede karrierejobs.

Dette forhold skal sammenholdes med, at forsikringsselskabet på intet tidspunkt har anmodet om nogen form for helbredsmæssige oplysninger vedrørende min klient hverken ved forsikringens oprindelige indtegning eller ved forhøjelsen af dækningen.

Det fremgår af note 38 i Karnov til FAL § 7, at det ikke kan antages, at den, der tegner forsikring, har en egentlig oplysningspligt, med mindre det må antages, at oplysningen vedrører forhold, som forsikrede må vide, har betydning for risikobedømmelsen.

Ellers vil forsikringstageren i almindelighed kunne indskrænke sig til at svare redeligt på stillede spørgsmål i begæringen.

Dette har min klient fuldt ud opfyldt.

Når en forsikringstager skifter ansættelse til en virksomhed, der er omfattet af en kollektiv pensionsordning, er det ofte gældende, at der netop ikke skal afgives helbredsmæssige oplysninger, men at den nye medarbejder kan blive indtegnet med de helbredsmæssige gener, som vedkommende nu engang har.

Når dette forhold er gældende ved forsikringens tegning, og dette er en fast praksis, der heller ikke bestrides af PFA Pension i nærværende sag, kan det ikke bebrejdes min klient, at hun ikke ved forhøjelsen af forsikringsdækningen oplyste om de forhold, der som bekendt havde været gældende hele tiden, og som selskabet allerede dækkede.

PFA Pension anfører endvidere, at det i nærværende sag skulle være ligegyldigt, hvornår sygemeldingstidspunktet indtraf, da der ikke er lægelig dokumentation for, at sygemeldingen i august skyldtes en forværring af helbredstilstanden.

Dette synspunkt kan naturligvis ikke tages til følge med mindre, det må lægges til grund, at der er tale om en bevidst udskydelse af sygemeldingstidspunktet for at omgå reglerne, hvilket på ingen måde er tilfældet.

Det afgørende må således være, hvornår erhvervsevnen må anses for at være nedsat i forsikringsbetingelsernes forstand, hvilket først var fra sygemeldingstidspunktet."

Herefter har selskabet i brev af 3/9 2012 til nævnet anført:

> "Først og fremmest skal PFA Pension bemærke, at forsikredes advokat ikke bestrider PFA Pensions vurdering af, at forsikredes helbredsmæssige erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen på det tidspunkt, hvor forsikredes invalidedækning blev forhøjet.
>
> Advokaten synes endda at antyde, at forsikredes helbredsmæssige erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen allerede på tidspunktet for forsikringens oprettelse.
>
> For så vidt angår advokatens påstand om, at PFA Pension på intet tidspunkt har anmodet om nogen form for helbredsmæssige oplysninger, skal PFA Pension henvise til den pensionserklæring, der var vedlagt forsikredes police (bilag ..., side 1). Det fremgår af pensionserklæringen, at forsikrede ikke er dækket af invalidedækningen, hvis forsikredes erhvervsevne på oprettelsestidspunktet var nedsat som følge af sygdom eller ulykke som beskrevet i policen og de gældende forsikringsbetingelser. Forsikredes invalidedæknings beståen er således afhængig af forsikredes helbredsforhold, jf. AKF 79.749.
>
> PFA Pension skal samtidig gøre gældende, at forsikrede ikke kan forvente at kunne oprette en invalidedækning eller forbedre den, når hovedbetingelsen for udbetaling, dvs. den dækningsberettigede nedsættelse af den helbredsmæssige erhvervsevne, allerede er opfyldt. Det er derfor vores vurdering, at forsikrede burde være klar over, at hendes dækningsberettigende helbredsmæssige erhvervsevnenedsættelse var af afgørende betydning for muligheden for forhøjelse af dækningen. Havde PFA Pension oplysningen om denne nedsættelse, ville vi ikke have tilladt forhøjelsen."

Efterfølgende har klagerens advokat i brev af 11/9 2012 til nævnet anført:

> "Det fastholdes naturligvis, at min klients erhvervsevnetab i erhvervsevnetabsforsikringens forstand først er opstået efter forhøjelsen af dækningen.
>
> Det bemærkes i den forbindelse, at vurderingen af erhvervsevnetabet ved erhvervsevnetabsforsikringer som bekendt overvejende er et økonomisk kriterium og derfor bør tage afsæt i, hvornår min klient ikke længere var i stand til at arbejde, jf. artiklen i U2009.B225."

Nævnet har fået forelagt de bilag, parterne har fremlagt, herunder diverse lægelige og kommunale oplysninger. Nogle af disse oplysninger gengives/omtales her:

Af Lægeattest ved nedsat erhvervsevne 1, der er underskrevet af klagerens egen læge den 3/12 2009, fremgår bl.a., *at* klagerens lidelse opstod i april 2009, *at* der blev ydet lægehjælp første gang den 18/5 2009, og *at* behandling blev påbegyndt i juni 2009.

Af journaludskrift fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

> "**Mandag d. 18. Maj 2009**
> ...
> 40 årig kvinde henvises mhp vurdering.

havde i forb med bg sine fødsler svære problemer med bækkenløsning Var sygemeldt i længere perioder under bg graviditeter sidste fødsel var for 8 år siden
Rtg af hofter og bækken var ia
Har nu tiltagende smerter fra lænd og bækken især i ve side.
har så ondt at hun nu har svært ved at vende sig i sengen om natten. Svært v at stige ind og ud af bil
arbejder som projektchef og har et mgt stresset arbejde
været ved fysioterapeut mange gange de seneste år uden at det hjalp ret lang tid
Har Mb scheurmann
obj God AT Abd ia der er dog ømhed v ve bækkenkam v dyb palp.
Ved gu er der bylde ømme bækkenbunds myoser
Herudover ia.
...
Onsdag d. 17. Juni 2009
...
** SPECIALLÆGEEPIKRISE **
...
DIAGNOSE(R):
DM512F Prolapsus disci intervert lumb u spec u radiculopati

Tak for henvisningen på ovenstående, der siden graviditet i 1998 har oplevet bækkenrelaterede smerter. Forværret i forbindelse med 2. graviditet.
Hun oplever nu vedvarende og udtalte lænderyg- og bækkenrelaterede smerter, der er konstant til stede, værst først på dagen, men specielt sidst på dagen når hun har belastet.
Oplever lindring ved gåture.
Har gennem årene forsøgt træning, men uden specifik lindring.
Der er foretaget røntgen af hofter og bækken, der viser normale forhold.
Der er tidligere konstateret Scheuermann.

Socialt
Har arbejde, har megen kørsel, men ser i øvrigt sit job som velfungerende i relation til smerter.

Objektivt
Høj. Gangen præget af smerter. Er instabil. Har svært ved at komme op fra stol og i gang, men frembyder ingen perifere pareser.
Strakt benløftningstest provokerer hasestramning, smerter i glut., men ikke radierende symptomer. Der findes normale, perifere reflekser.
Bækken: Direkte og indirekte ømhed svarende til begge SI-led.
Herudover kompressionsømhed lavt lumbalt og svarende til den thoracolumbale overgang.
Udtalte myoser svarende til glut. og specifikt i glut. med.
Ledstatus: Ingen perifer synovit foreneligt med artritis.
Hud: Ingen psoriasis.

På baggrund af den udtalte instabilitet og manglende effekt af træning.

rp. MR-skanning.

Møder til gennemgang og vejledning vedrørende videre forløb.

Venlig hilsen
...

9. 82.660

speciallæge i reumatologi

Tirsdag d. 23. Juni 2009
...
ringer om evt. deltids sygemelding. dette en god idé.
...
Mandag d. 3. august 2009
...
** SPECIALLÆGEEPIKRISE **
...
DIAGNOSE(R)
DM798C Bækkenløsning efter graviditet

Møder til svar på MR-skanning, der viser helt normale forhold. Ingen mistanke om sacroiliit.

Symptomerne hidrører da fra muskulære smerter relateret til bækken og lænd.
Er dybt frustreret over, at hun har vedvarende smerter, smerter om natten, i løbet af dagen. Oplevede dog en rigtig god periode, da hun var på ferie. Atter recidiv da hun kommer hjem til de hjemlige funktioner.
Jeg vil anbefale følgende:

1: Smertestillende i form af Panodil 665 mg, 2 tabl. x 3.
kombineret med Dolol 50-100 mg til natten.

Får i forvejen Cipralex, alternativt kunne være Amitriptylin til natten.
2: Målrettet bækkenrelateret træning, anbefales henvist til ...
Forbedredes på, at det er langsigtet træning, at det er daglig træning under vejledning af fysioterapeut.
Træningen hos fysioterapeuten kan kombineres med gåture, cykling, svømning.
3: Afstemme belastning i løbet af dagen, herunder vil det være relevant at overveje deltidssygemelding.
Overlader dette til egen læge, da det er vigtigt at sygemeldingen indpasses hensigtsmæssigt i forhold til de daglige aktiviteter.
Et forslag kunne være sygemelding 2 dage, ugentligt med henblik på målrettet træning.

Tilsendes henvisning til fysioterapi samt kopi af journal.

Venlig hilsen
...
speciallæge i reumatologi

Tirsdag d. 4. August 2009
...
sygemeldes fuldtids. Har talt med arbejdsplads der er indforstået hermed. måske sygemeldes i 2-3 mdr.
...
Torsdag d. 6. August 2009
...
Pt der gn ngn tid har haft store problemer med smerter i lænd nakke og ryg.
har så stærke smerter at pt er blevet sygemeldt i foreløbig ngl mdr. Har været ved rheumatolog der ikke fandt specifik årsag til problemerne. Pt har store problemer med muskulære smerter i hele nakke ryg og lænde område.

10. 82.660

Er anbefalet intensivt træningsforløb på gigtforeningens institution i ... 'Center for sundhed og træning'
...
Onsdag d. 12. August 2009
...
har voldsomme smerter i bækken på ve side, Sover ikke om natten pga smerter. haft ondt i mange år men har været istand til at 'undertrykke' dette
Haft chef stillinger de seneste mange år Har altid arbejdet meget presset sig selv til det yderste og nu hvor hun er sygemeldt og har det dårligt kommer smerterne endnu mere op til overfladen Fysioterapeut ... mistanker gyn genese.
Gu stort cystocele. Ikke ømhed af uterus eller adnexa.
Jeg kan knapt røre bækken bunds muskulaturen før pt er ved at græde af smerter (pt er ikke 'pylret' !)
...
Onsdag d. 30. September 2009
...
40-årig kvinde henvises mhp. vurdering.
Kvinden har født 2 x og havde i forb. med begge graviditeter store problemer med bækkenløsning. Fødte sidste gang for 9 år siden. Siden da intermitterende haft bækkenproblemer.
Har nu så ondt, at hun er sygemeldt på 2. md. fra sit lederjob.
Pt. er meget grundigt undersøgt, man har fundet, at hun har store problemer med muskelspændinger, især i ve. side af bækkenet. Er undersøgt og behandlet hos ... (se vedlagte), herefter gået hos fysioterapeut i ... Centeret, som har speciel kompetence indenfor bækkenbundsproblemer. Her har man også fundet, at pt. har store problemer med musklerne i bækkenet, men de behandlinger har været med yderst kortvarig og sparsom effekt.
Efterfølgende er pt. undersøgt hos gynækolog ..., se venligst vedlagte. Pt. klager over smerter i ve. side af bækkenet, ved hofteleddet, ned i hø. knæ.
Som noget nytilkommet har hun bemærket, at det føles, som om hoften 'hopper ud' af hofteskålen ved bestemte bevægelser.
Ved undersøgelse her i dag kan pt. ganske rigtigt abducere i hofteleddet, således at det giver hørligt knæk, og der føles fremadglidning af femur.
Bedes venligst indkaldt så hurtigt som overhovedet muligt, idet pt. har det elendigt, får en del smertestillende uden effekt.
Kan ikke klare sit arbejde overhovedet. Er arbejdsmæssigt truet.
Diagnose:
Subluxation i ve. hofteled.
Bækkenløsning efter graviditet."

Af statusattest af 11/11 2009 fra klagerens egen læge fremgår:

"1. Statusbedømmelse på grundlag af patientjournal m.v.

A: Sygehistorie, diagnoser (latin og dansk), prognose. Evt. igangværende behandling eller andre oplysninger af betydning for sagen

40-årig kvinde som jeg har kendt tilbage siden 1997.
I hele perioden haft chefstillinger i forskellige virksomheder og har her arbejdet meget hårdt.
Har siden sidste fødsel for 11 år siden haft tiltagende problem med bækkenrelaterede smerter. Disse smerter er nu kronificerede, og pt. har konstant ondt og dårlig nattesøvn pga. dette. Er undersøgt hos speciallæge i reumatologi ..., der konkluderer, at det drejer sig om svære muskulære smerter relateret til bækken og lænd.

11. 82.660

Efterfølgende oktober 2009 udredelsesforløb på Reumatologisk Afd. (se venligst vedlagte epikrise). Som det ser ud for nuværende, ser jeg behandlingsmulighederne som udtømte udover dgl. kontrolleret træning og hvile og ro.
Prognosen er det umuligt at udtale sig om udover, at hun har en kronisk smertetilstand, og om disse ved man, at de yderst sjældent forbedres.
Pt. skal være sygemeldt de nærmeste mdr., og på sigt forventer jeg ikke, at pt. kan komme tilbage til arbejdsmarkedet, har svært ved at forestille mig hende arbejdsprøvet eller revalideret, som situationen er. Pt. vil selvfølgelig muligvis kunne klare et fleksjob 2-3 timer dgl. maks., dette dog på længere sigt.
Det skal tilføjes, at pt. har gået hos 3 forskellige fysioterapeuter til træning, og hun forsøger også at træne derhjemme selv + gået hos fysioterapeut på hospitalet i en længere periode."

I reumatologisk speciallægeerklæring af 13/7 2011 hedder det bl.a.:

"**Aktuelle**
Under graviditet i 1998 tilkomst af bækkensmerter omkring 3. graviditetsmåned. Var sengeliggende de sidste 2 måneder før fødslen. Efter fødslen vedvarende smerter, med betydelige funktionsbegrænsninger i forhold til gang og stand. Opnåede gradvist et acceptabelt funktionsniveau i løbet af ca. 8 måneder. Patienten har dog siden haft vedvarende bækkensmerter. I 2001 svære bækkensmerter. Fik i tilslutning til smerteepisoden konstateret graviditet. Var sengeliggende en stor del af graviditeten pga. smerter. Forløst ved sectio på indikationen bækkensmerte. Smerterne efter fødslen var i den følgende periode på vanligt niveau.
I 2008 accentuerede ryg- og bækkensmerter efter at have ligget på luftmadras. Har siden haft vedvarende smerter.
Har således fortsat smerter fra lænderyg, venstre hofte/lyskeregion, skambenet, udstrålende smerter fra indersiden af venstre lår til ydersiden af venstre crus og laterale fodrand. Der er føleforstyrrelser på ydersiden af crus og fod.
Smerteintensiteten er varierende, men altid med konstante smerter. Der er periodevis forværring. Nattesøvnen er dårlig pga. smerter. Er alment træt, og må hvile sig 2½-3 timer dagligt. Undersøgt hos reumatologisk speciallæge 2009. Senere undersøgt på Reumatologisk Afdeling, ... Sygehus, oktober 2009. Man fandt der var tale om kroniske bløddelssmerter.

MR-scanning af columna incl. den thoracolumbale overgang samt SI-led d. 30/6-2009 viste normale forhold."

Af pensionserklæring (vedhæftet police fremsendt til klageren i juni 2009) samt af pensionsbevis (uddrag af police fremsendt til klageren i august 2009) fremgår følgende enslydende tekst:

"Hvis din erhvervsevne allerede inden den 1/2 2009 var nedsat på grund af sygdom eller ulykke som beskrevet i din police og dine betingelser, er du ikke dækket ved invaliditet/tab af erhvervsevne og kan ikke få præmiefritagelse."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a. (trods betingelsernes ordlyd giver forsikringen efter det oplyste ret til fulde ydelser ved et erhvervsevnetab på halvdelen):

"**C Betingelser for invalideydelser og præmiefritagelse**

§ 1. Definition af invaliditet/erhvervsevnetab

12. 82.660

Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.
...
Stk. 5. En ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel respektive halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse."

Nævnets flertal udtaler:

Efter sin gennemgang af parternes indlæg og de fremlagte lægelige og kommunale oplysninger finder flertallet det ikke godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne var nedsat i dækningsberettigende grad inden den 1/7 2009, hvor dækningen ved nedsat erhvervsevne blev forhøjet fra 40 til 60 % af den præmiebærende gage.

Flertallet finder at kunne lægge til grund, at klageren umiddelbart før dækningsforhøjelsen konsulterede egen læge og blev henvist til nærmere undersøgelse hos speciallæge i reumatologi, og at hun umiddelbart herefter drøftede deltidssygemelding med sin læge. Det er flertallets opfattelse, at klageren på tidspunktet for dækningsforhøjelsen måtte have været klar over, at hun stod foran en umiddelbar sygemelding. Selv om klageren ikke aktuelt var sygemeldt, burde hun efter flertallets opfattelse være klar over, at oplysningen om de alvorlige helbredsmæssige problemer var af betydning for selskabet, og at selskabet, hvis det kendte til hendes aktuelle helbredstilstand, ikke ville forhøje invaliditetsdækningen.

Flertallet finder endvidere, at klageren ved at undlade af at give denne oplysning kan tilregnes klageren som groft uagtsomt. Flertallet finder ikke grundlag for at betvivle, at selskabet ikke ville have forhøjet dækningen, såfremt det var blevet informeret om klagerens helbredstilstand. Flertallet kan herefter ikke kritisere selskabets afgørelse, jf. princippet i forsikringsaftalelovens § 7, jf. § 6.

13. 82.660

Nævnets mindretal finder, at klageren ikke har handlet groft uagtsomt, idet selskabet selv burde have spurgt til hendes helbredstilstand i forbindelse med aftalen om forhøjelse.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand